

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет України «Київський
політехнічний
інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет інформатики та обчислювальної техніки
Кафедра автоматизованих систем обробки інформації
і управління

Звіт

з лабораторної роботи №3 з дисципліни
«Основи програмування»
«Дослідження ітераційних циклічних алгоритмів»

Виконав студент ІП-01 Адамчук Антон Іванович

Варіант 19

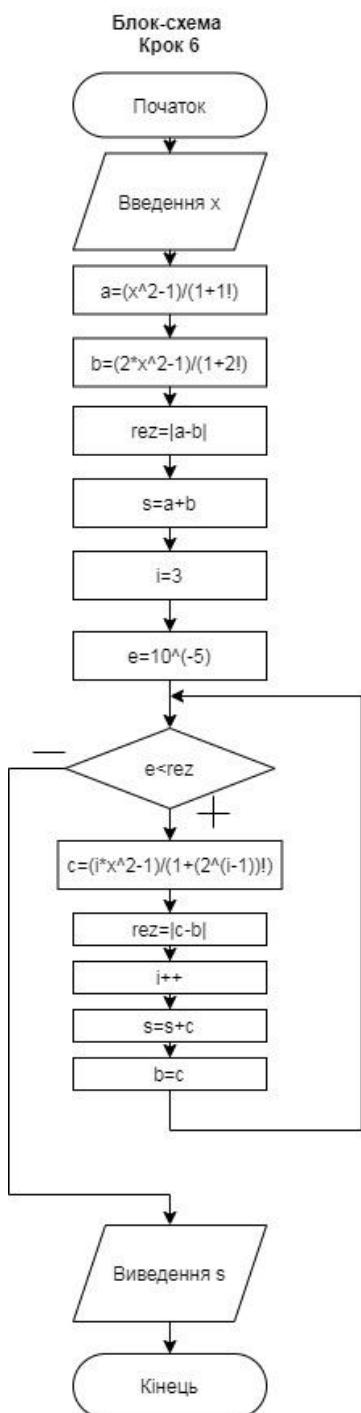
Задача.

19. Обчислити:

$$s = \frac{x^2 - 1}{1 + 1!} + \frac{2x^2 - 1}{1 + 2!} + \frac{3x^2 - 1}{1 + 4!} + \frac{4x^2 - 1}{1 + 8!} + \dots, \text{ для } 0 \leq x \leq 2$$

з точністю до члена ряду, що менше 10^{-5} .

Блок-схема:

Код програми на C++:

```
#include <iostream>
#include<cmath>           // Під'єднання бібліотеки математичних функцій
using namespace std;

int main()
{
    long double a,b;          // Перше та друге значення у виразі
    long double rez;           // Різниця двох послідовних значень у виразі
    long double fact,d;        // Змінні для знаходження факторіала та значення двійки в вказаному степені відповідно
    long double c;             // i-те значення у виразі
    long double x,              // Число на проміжку [0,2]
    e,                         // Змінна для точності обчислення
    s;                         // Змінна для суми всіх послідовних значень
    int i;                      // Лічильник

    cout<<"Enter number 0<=x<=2: "; cin>> x;

    if((x<=2) && (x>=0))
    {
        a=(x*x-1)/(2);
        b=(2*x*x-1)/(1+2);
        rez=abs(a-b);
        s=a+b;
        i=3;
        fact=1;
        e=pow(10,-5);

        while(e<rez)           // Доки точність менша ніж різниця двох послідовних чисел виконуємо тіло циклу
        {
            d=pow(2,i-1);      // Піднесення двійки до степеня i-1
            for (int k=1; k<=d; k++)
            {
                fact=fact*k;    // Обчислення факторіалу числа d
            }

            c=(i*x*x-1)/(1+fact); // Обчислення i-того значення у виразі
            rez=abs(c-b);        // Різниця двох послідовних значень у виразі
```

```

    i++;
    s=s+c;           // Збільшення суми на i-тий елемент виразу
    b=c;           // Присвоєння значення змінної c змінній b

    fact=1;           // Присвоєння факторіалу значення 1 для коректності його визначення для наступного
елемента

}

cout <<"The sum of all elements to the nearest 10^(-5): " <<s<<endl<<endl; // Виведення суми всіх послідовних значень з точністю до 10^(-5)

}

else cout<<"Don't correct data";

}

```

Копії екранних форм:

```

Enter number 0<=x<=2: 1
The sum of all elements to the nearest 10^(-5): 0.413408

Process returned 0 (0x0)   execution time : 1.190 s
Press any key to continue.

```

Обчислимо вручну для перевірки правильності роботи програми:

Вхідні дані : x=1

Обробка даних:

- 1)a=(1*1-1)/(1+1)=0 -значення першого виразу у ряді
- 2)b=(2*1*1-1)\(1+2)=1/3=0.33333333 -значення другого виразу у ряді
- 3)rez=|0-0.33333333|=0.33333333 -значення різниці по модулю першого і другого виразів у ряді
- 4)s=a+b=0.33333333 -значення суми першого і другого виразів у ряді
- 5)i=3

$$e=10^{-5}$$

Підходимо до циклу і перевіряємо умову:

- 6) $10^{-5} < 0.33333333$ true, отже, виконуються наступні дії:
- C=(3*1*1-1)/(1+4!)=0.08 -значення i-того виразу у ряді
- Rez=|0.08-0.33333333|=0.253333 -значення різниці по модулю двох послідовних виразів у ряді
- I=3+1=4
- S=0.33333333+0.08=0.413333 -значення суми після обчислення ще одного виразу
- B=0.08
- 7) $10^{-5} < 0.253333$ true, отже, виконуються наступні дії:
- C=(4*1*1-1)/(1+8!)=7.4*10⁻⁵

$Rez = |0.0000744 - 0.08| = 0.0799256$

$I=4+1=5$

$S=0.413333 + 0.0000744 = 0.413408$

$B=0.0000744$

8) $10^{-5} < 0.0799256$ true, отже, виконуються наступні дії:

$C=(5*1*1-1)/(1+16!)=1.91179*10^{-13}$

$Rez=|1.91179*10^{-13}-0.0000744|=0.00007439$

$I=5+1=6$

$S=0.413408 + 1.91179*10^{-13}=0.413408$

$B=1.91179*10^{-13}$

9) $10^{-5} < 0.00007439$ true, отже, виконуються наступні дії:

$C=(6*1*1-1)/(1+32!)=1.9002*10^{-35}$

$Rez=|1.9002*10^{-35}-1.91179*10^{-13}|=1.91179*10^{-13}$

$I=6+1=7$

$S=0.413408 + 1.9002*10^{-35}=0.413408$

$B=1.9002*10^{-35}$

10) $10^{-5} < 1.91179*10^{-13}$ false, отже, цикл зупиняється і виконуються дії, що йдуть після цикла:

11) Виведення суми $S = 0.413408$

Вихідні дані: 0.413408

Код програми на Python:

```
import math # Під'єднання бібліотеки математичних функцій

x=float(input("Enter number 0<=x<=2: ")) # Введення змінної для числа 0<=x<=2
if (x<=2) and (x>=0):

    a=(x*x-1)/2 # Змінна першого значення у виразі
    b=(2*x*x-1)/3 # Змінна другого значення у виразі
    rez=abs(a-b) # Змінна різниці двох послідовних значень у виразі
    s=a+b # Змінна суми двох послідовних значень
    i=3 # Змінна лічильник для задання циклу
    e=pow(10,-5) # Змінна точності обчислення
    while e<rez: # Доки точність менша ніж різниця двох послідовних чисел виконуємо тіло циклу
```

```

d=pow(2,i-1)          # Змінна для збереження значення двійки піднесеної до степеня i-1

fact=math.factorial(d) # Змінна для визначення факторіалу

c=(i*x*x-1)/(1+fact) # i-те значення у виразі

rez=abs(c-b)

i=i+1

s=s+c                # Збільшення суми на i-тий елемент

b=c

print("The sum of all elements to the nearest 10^(-5): %.6f" % (s)) # Виведення суми всіх послідовних значень з точністю до 10^(-5)

else:

    print("Don't correct data")

```

Копії екранних форм:

Підставимо раніше перевірене значення $x=1$

```

Enter number 0<=x<=2: 1
The sum of all elements to the nearest 10^(-5): 0.413408

```

Число дорівнює тому, що ми отримали при перевірці алгоритму вручну.

Висновок. Алгоритм працює при всіх можливих вхідних даних, що відповідають умові. Задача розв'язана та протестована на двох мовах програмування (C++ та Python).